

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rasta male stvari, a nesloga sve porvari“ Nar. Posl.

Preplaća se poštarinom stoji 2 for., a seljake samo 1 for. za cijelu godinu, a ostalo 1 for., a seljake 60 novč. za pol godinu. Izvan carovine isto postarino. U slučaju najmanje 8 seljaka to su voljni, da im list Saljama svim ukupno 100 novč. za godinu, davat čemo za 70 novč. na godinu svake. Naredi se selja kroz postarsku Naznačnica. Ima, prezimo i najbližu Poštu talja jasno naznačiti. Komu List ne dolazi na vrijeme, neka to javi odpravničtvu u otvorenu pismu za koje se neplaća nikakva poštarina, napisat izvana Reklamacija. Tko List čitima i držl, ako je pošten, to ga i plaća.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.
UREDNIČTVO I ODPRAVNIČTVO
nalazi se
Tipografa Flegli di G. Amati, via della Zonta, N. 7.

Pisma se šalju plaćene poštarino. Vjesti, dopisi i drugi episi štampaju se u cijelosti ili u izvajku, osim prama svojoj vrijednosti i smislu uzoga Listu. Ako dopisani se dopisat neupotrebljavaju. Očehna napadajnja i čisto sukromna stvari neuzalaze mjesta u ovom Listu. Priobena se pisma takajna po 5 novč. svaki redak Oglasi od 8 redakih stoje 30 novč., a svaki redak stajta po 10 novč. U slučaju opetovanja po što se pogodno oglašit i odpravničtvu. Dopisi se uzdržavaju. Uredništvo i odpravničtvu, osim izvanrednih slučajevah, nedopisaju, nego putem svoje Listnice.

Nješto o pučkih školah

Mnogo se je već putah pisalo i govalo u ovom listu o pučkih školah, o njihovoj velevaznoj potrebi, obavezi našega hrvatskoga jezika u nje i ostalo. Ali u Istri malo tko je prijazan nasemu jeziku, pak se sa svih strana pravice moguće zapreke, da se naše zakonom nam već zajamčene pravice osipete.

Najprije vele, neka občinsko zastupstvo zaključit, dali želi u svojih školah djecu podučavati u hrvatskom jeziku. Kad se to zaključit, onda jedva da ima zemaljsko školsko vieće svojoj rieči, da dozvoli ili da ne dozvoli! Dok se to ne valja čekati kakvu godinu danah, kako nam svjedoči jedan slučaj iz srednje Istre. Ali nauka nemože da miruje jednu godinu, zato bi se moglo zahtijevati, da se to brzo rieši povoljno ili nepovoljno. Dosad se je radilo skoro samo o školah u izključivo hrvatskih občinah, ali moramo znati, da i manjina imaju pravo tražit, da jim se djeca podučavaju u materinjem jeziku.

Kad koje mjesto ili občina dokaze, da imade dostatan broj djece, koja su voljna školu polaziti, tad jim se mora dati škola u njihovom jeziku, kad se samo zadovoljni broju, koji iziskuje zakon. Ne dozvoli li občinsko zastupstvo i ako ovaj zaključak potvrdi zemaljsko školsko vieće, to se imaju prositelji prizvati na svojo ministarstvo. Kad bi i ministarstvo pristalo na prvi zaključak, onda nastepnje drugo nego se obratiti na

državni sud (Reichsgericht), koji je postavljen za to, da pazi nek se vrše ustavom zajamčena prava. Ovaj vrhovni sud za gotovo neće nam dati krivo, ako smo u pravu! Put je doduše dug dok se sve to predje, ali jednom mora koja občina, kojoj se njezino pravo uzkratuje, udariti taj put, želi li do svojega prava doći.

Tako se je dogodilo pred tri godine u pokrajini „Dolnja Austrija“, koje je glavni grad Beč. U jednoj njemačkoj občini stanuje ljudi broj Hrvatah (imaju svoj dialekt), koji su zahtijevali, da jim se djeca podučavaju u materinjem jeziku. Dokazali, da imadu dostatan broj djece, kojim zakon dozvoljava svoju školu. Občina nije htjela na to pristati kao što nije ni zemaljsko školsko vieće u Beču.

Ti naši Hrvati u njemačkom kraju obrate se na vrlo odvjetnika, koji se je prizvao na ministarstvo, ali i ministarstvo nije stvar povoljno riešilo. Stvar je došla tada na vrhovni državni sud, koji je svojom odlukom od 25. aprila 1877 izrekao, da je svimi zaključeci povredjeno pravo onih obćinarah te da jim se mora dati učitelj, koji će jim podučavati u njihovom materinjem jeziku.

Sgodi li se gdje takav slučaj, to nek se rodoljubi obrate na koju osobu, koja je tim poslom vješta, da se uz moguću shodni koraci poduzeti, da dođemo do našega svetoga prava!

SLUŽBENI JEZIK.

Dočim našoj monarhiji pogibelj od Njemačke i Talije prieti: dočim njoj se sa Spreve sporuča, da će morati dati Njemačkoj mjesto do Adrije, a iredentari sve to drzovitiji postaju: naša vlada njekako podržaje jedne i druge, a neda baš ništa onim, koji bi sebe sebi i monarhiji spasiti mogli.

Hrvati i Slovenci Primorja su još uvijek raja.

Njihov jezik se još nigdje nepostaje, nit u uredih, nit u školah, nit u službenih novinah.

U uredih piše se još uvijek, i samo, njemački i talijanski. U čisto hrvatskih kotarih ma da bi nit traga hrvatskomu jeziku. Oglasi službeni bilo za pojedince bilo za stranke, bilo za sela, oglašaju se službeno njemački i talijanski.

Škole srednje još nejmamo nit jedne svoje — sve su ili njemačke ili talijanske. Je li moguće, da bude naših ljudi po uredih, koji bi bili sposobni ili voljni hrvatski pisati. Kad smo prijašnja vremena zahtijevali svoje škole, odgovaralo nam se je, da nejmamo svojih knjigah, svojih ljudi. Nit prije nije taj odgovor mnogo vriedio, a sad vriedi još manje. Knjigah imade u svih strukah, a naši ljudi, izučivši nauke, neobitavaju službe, moraju zapušeati svoju zemlju.

Novine službene izdaje naša vlada u Trstu dvie: jednu njemačku, drugu talijansku. Za veliku većinu stanovnikah nikakve.

Njemačke su novine u Primorju od male potrebe.

U talijanskoj službenoj novini tiskane se kadkad koja obavjest u njekom jeziku, koja bi imda bita za naš narod. Med najnovijim nalazimo onu, koja oglašuje novačenje u njekih kotarih. Evo je doslovice:

„Oznanilo. Dodatno in z nekoliko promizmba takajšnjega oznanila od 14 februarja 1880. št. 1831 se sploh naznačaja, da se določili spodaj omečjeni dnevi za stavo novineca na kvvarnerskih otočih in promeniili slavni dnevi v nabornih krajih (Iuzet, Podgrad (Novigrad). Paziti in Matavun ozirom omečnjega oznanila...“ Sliedi dnevni red i podpis.

Budi nam dozvoljeno dvie tri opazke k tomu „oznanilu“ učiniti.

Mi toga oznanila nismo razumjeli. To će nam vjerovali svako, koj pozna bud hrvatski bud slovenski.

Hoće li se našemu narodu, kako će morat biti, otkasiti mjesto, valja mu tako pisati, da razumije! Inače oglašubi svu vriednost. Dapače on je na štetu samomu državnomu probitku. Ne razumeć naš narod takvih oglašah bit će prisiljen prijanjati uz talijanstvo, a protivnici hrvatstva i još češa dobivaju tim novo sredstvo kojim vojuju za talijanstvo.

Hoće li se već razlikovati hrvatsko od slovenskoga, a ono nek se Hrvatom hrvatski, Slovencem slovenski oglašuje.

U ovom slučaju imalo se je hrvatski pisati. Oglašivalo se je stanovnikom Krka, Cresa, Lošinja, Pazina.

HRVATSKE NARODNE PJEŠME IZ ISTRE.

CCXLII.

Koledvica.

(Zarečka.)

Hvaljen Isus i Marija!
Dobar večer Bog daj!
Prišli smo vas pohoditi,
Božje rieči navistiti,
Proz da ih vi sami znaste,
I od nas ih poslušajte:
Diva sina rodila,
Svoj'ga sina cesara,
Koga isću tri kralji:
Lipe mu dare nosiju:
Zlato, miru i tamjan:
Ter darujte i vi nas,
Da vam porino novi glas:
Diva sina rodila,
Svoj'ga sina cesara,
Svoj'ga sina Isusa:
Koga isću tri kralji,
Tam' Isusa najdoše.
Kralj Irud im govori:
S tim se putem vratite:
S drug se putem vratili.
Irud se na to razsrdi,
Velu vojsku sakupi,
Sve mladence je pobil,
Rahel se milo plakaše,
Da su njoj sinici poklani.
Angeli ju z neba tisaše:

Muč, pomuč! Rabele,
Ko su ti sinici poklani,
Pred Bogom su radostni.
Sinu božji, budi hvaljen
I z Marijom vavik. Amen.

Volč. sb.

CCXLIII.

Inačica.

Dobar večer Bog daj!
Prišli smo vas pohoditi,
Božje rieči navistiti,
Sprem da ih vi sami znate,
I od nas ih poslušajte:
Diva sina rodila
Svojga sina cesara
Pravoga Boga od raja,
Koga isću tri kralji,
Koga isćete tri kralji?
Mi Isusa isćemo.
Ko Isusa isćete
V Betlehem vi hodite,
Tamo Isusa vi najдете.
A Irud im govori:
S ovim se putem vratite:
S drug se putem vratite.
Irud se na to razsrdi,
Velu vojsku sakupi,
Sve mladence pobori.
Rahel se milo plakaše,

Angul s neba skripljaše*):
Muč, pomuč! Rabele,
Ko su ti sinici poklani,
Pred Bogom su radostni,
Sinu božji, budi hvaljen
Po vse vike vikon. Amen.

Isti

O narekovanju za mrtvacem.

Neće biti zao našim stov. čitateljem, da jim ovdje napomenemo koju o narekovanju, što je u običaju osobito u Gornjoj Istri.

Narekovanje je običaj samo ženskoga spola, pa kao što bi se mrtkarcu smijali ako bi za mrtvacem narekovo, isto bi tako zamjerili ženskoj, koja to nebi učinila.

Pošto pako osobitih naricaljskih pjesamah neima, zato svaka je ženska glava sklada onako, kako joj jih ovaj čas ožalosćeno srdce podaje, al to ipak bija uvijek po nekakvih stalnih oblicih. Narekovanja se pjevaju tužnim i žalostnim napjevom, dluke i natezajne glasom navlastito na trebozadnoj slovki (silabi) svakog stihla, gdje se postave imena svojih dragih promianjih i druge ljubeznive i milo im dodatke, izmjenjajne je u svoj pjesmi na koncu stihla, kao u p

*) Skripka ruzi — vobla = gusle, skripjka = guslaka.

Za djetom:

Sine moj, sinko moj! grandice moja! he me n'
Hećerice moja, rožice moja, lepa kitiće moja!
Tanka jeltice moja! rano moja!

Za otcem:

Čavo moj, dobri čačko moj! vele dobro moje!

Za matrom:

Mila majko moja, mila i draga majšice moja!

Za bratom:

Brata moj, brajine moj!

Za sestrom:

Sestrice moja, mila sestro moja! dobra prijateljica moja!

Za mužem:

Druze moj! mužu moj! rano moja!
Sree moje! veliko dobro moje, born moj!

U svom narekovanju ženo milo opjevaju tugu i žalost, što su pokojnika izgubile, što im je ufanje i nada izginnula, što će teško i mučno bez njega živiti; prošje svoje pokayne, neka im pridu nasprotu (na susret), a ovdga, neka im je liepo pozdravi i neka im pove, kako se jako za njim žaluju itd.
Dok bolesnik boluje, žene se samo na

Motovuna, Buzeta, kada se svuda hrvatski govori, i Podgrada, gdje bi hrvatski također razumljivi.

„Oznanilo“ kaže visokoj vladi najbolje nuždu, da se pobrine za odgojenje ljudi, koji budu znali ljudske, razumljive oglašne u ime njezino napravljati. Dosta vlada naći ljudi, koji bi njoj prevadjali takove oglašne. A takvih bi uz dobru volju našla!

Na svaki način onakav vladin oglaš u zemlji, u kojoj stanuje većina Hrvata i njim posle srodnih Slovenaca, nije ni malo na čast.

DOPISI.

Zagreb 20. marča 1880.

Na Josipovu posvetili su ovdje novoga heregovačkoga biskupa ota Vazmu Buconjica. Bilo je dosta naroda, koj se je čulio, kako biskup nosi brke; jer je fratar a bosanski fratri goje brke; da jim nebude sramote od Turakah. Obred je obavio uzoriti gospodin Kardinal-nadbiskup Josip Mihalović. Kuvomali sa biskup Pavlešić i opat Gugler. — Govore da je Buconjić dobar Hrvat, kao i svi tamo fratri i njihov katolički puk mnogo je pobozniji od našega.

Najznamenitije što Vam mogu od ovde javiti je, *vinški sajam*. Trgovačka komora i gospodarsko društvo zamislili su u dobru čas, da bi se počelo držati sajmove hrvatskih vinah i to svake godine jedan. Što su namislili, to su učinili.

Dne 17. marča otvorio je u 10. urah jutro prvi hrvatski vinški sajam predsjednik gospodarskoga društva, grof Juro Jelčić. Sajam je trajao tri dana i dovršio je 19. marča u 6 urah večer. Zatvorio ga je predsjednik trgovačke komore Sabljčić.

Pitat će mnogi: Bože moj, kako se to čini vinske samnje?

Evo ovako: Razglasilo se je po novicah, da će bit vinški sajam, pak je svaki vinogradar, koga je bila volja, poslao svoje muštre. Te muštre bile su zapisane u jedan popis, pak poređane po policah. Na svakoj butilji bilo je napisano ime gospodara, vrst vina i godina od koje je i cijena po hektolitr.

Tako je bilo prijavljeno muštrah za 50 tisućah hektolitarah. Bilo je vrlo plemenitih vinah, kakova vi tamó ni nepoznate, jer vam od ovuda trgoveci samo najgora hrvatska vina prodavaju, zato jih neštimate. Al da Vam je pokusiti koje i koje!

Po muštrah je onda kupio tko je mogao i htio. Drži se, da je prodano

za kakovih 5000 hektolitarah. A to je za prvi početak dosta. Vremenom će se svet naučiti, da je tu i fu doba godine vinski sajam u Hrvatskoj, pak će se toga prodavati dosta. A bogme i može se, kad je danas hrvatske gospode, koja ima u svojih pivnicah do 20,000 vedarah vina.

Od velikih trgovacah bio je ovde jedan iz Maribora, pak jedan imeniti iz Beča, neki iz Svajcarske, a jedan iz Saksonije. Svi su mnogo hvalili vina, osobito Saksonac i pisali su si imena nekih vinogradarah i cijene njihovoga vina.

Pitat ćete koju cijenu je imalo vino? Tako od 10 do 100 forintih po hektolitr. Po 16 i 17 f. bilo je već posve dobroga vina.

Čude se, da Primorje nije dalo ništa na sajam. Tomu se nije čuditi. Primorje ima plemenita vina, ali malo. Da dojde velik trgovac pak da se zaljubi u bakarsku vodicu, bi li je mogao dobiti ni 5 hektolitri? Teško! A u svetu se trguje na veliko.

Naši pogadjaci iz Pešte su se većinom povratili na blagane. Ova sprava će nam možda činit, da se složi Granica pod bana, a to bi već doba bila. Nego i ovde zatiraju puk svakojuki danki i porazi, da je grozota viditi. A zlih godinah bilo je i ovuda. Jada i nevolje dosta!

Odbor, koj sakuplja milosće za Istrane, čujemo da je dosad ovako podielio što je sakupljeno:

Pazinskomu odboru	300 f.
Istomu za dolnju Istru	100 "
Istomu za bližnje Buzeačane	100 "
Okolici Oprtija (Portole)	100 "
Bukolici Kopra	200 "
Buzeačini	300 "
Na otok Krk (Veja)	100 "
Na Kastavšćinu	100 "
Za Klanu, Lisac, Skalniciu i Studenu	70 "

Svega skupa . . . . . 1370 f.

Nešto malo što još ima, morat će podieliti jelsanskoj i podgradskoj občini. Neki ljudi grndaju, da je nekada bilo sve bolje, nego danas. Bogme, čujete, nije! Jer ja znam da su stari pripovedali, kako je 1817. godine bilo „gladno leto“, pak su iz Istre u Karlovac hodili po star turkinje i na sebi ju nosili doma.

I sada je „gladno leto“, al nevolje, kakova je onda bila, nemože biti. A još bi je bilo manje, da nam se grunji nisu onako na drobno porazdelili, kako jesu u nekojih krajih. Pak i rad ovoga je bolje, što su Hrvati po Krajevini i u Kranjskoj čuli glas svoje braće, i pomogli mnogomu, ako i nisu

mogli svakomu. Treba dakle Bogu zahvaliti, i samo *dobro* navade od starine sačuvati.

iz Premontura 25. marča.

O izborih. — Ako promatramo pozornim okom postupanje u svakom obziru proti nam nesretnim Hrvatim, kojih nije moguće više ignorirati, pošteni čovjek neostaje drugo, van da se razplače do zla boga. U prvih občinskih izborih, akoprem je vladao teorizam, prietnje i ostala, ipak su se naši seljani čvrsto borili za svoj oviđestak, vjeru i narodnost. Al kad uvidjese naši otačbenici, da je naskoro pobjeda na našoj strani, pod izlikom smulnje, odlože izbore na drugo vrijeme. Namjesto da naši — nepošteni u časa — učine svoj pravedni prosvjed proti nezakonitostim, unukose, pak su od tužiteljah postali obtuženici. Nu ljesimo se, istina će izaći na vidjelo. Vidite bračo, kako se nam kroji pravica. Nije nam već dopušteno nit istinu govorit, a kamo li se brunit. A i sada je bilo što vidjeti kod ovih izborih. Poglavitce našeg puka, nastojahu nas sve predati, što milom a što silom, protunarodnoj stranki i poloviti nas na srebrnu udicu, koja jim bijaše od sada uvijek rdjava. To su vam obhadjali kano biesni psi, nebi li sve potrovali, što diše hrvatskim imenom i sjemenom.

Ma jeli istina, da se je izmellju svih, koj su imali pravicu glasovat, u našem selu Vinkuraskom nabó na njeku travu gladiš Pere R? Bračo moja seljani, prosvjedujemo proti tim našim begom, koji nas vuku drugomu za volju, u nespasivu propast. — Izaberimo si opet našega dičenoga i velezasluznoga gosp. Josipa Jurčina, za našega zastupnika, branioca i zatočnika našega miloga i milozvučnoga jezika i svete naše narodnosti, a uz njega postavimo mu vjerna druga Luku Bogetića, oba hvale vrijedna muža, koji su dosta zla pretrpjeli kod prošatih izborah, ali i iz procesa izadje na vidjelo njihovo junakstvo i plemenito čelo. Pred nekoliko danah dodje mi u pohode prijatelj i susjed prieko maloga zaljeva iz Medulina te mi kaže da su ne samo naši gačari mamili i blaznili naše ljude, već da su i dva gospodina talijanske stranke i narodnosti drhtali kano gladni vuci, što su koze ciele, a dok budu ciele da se oni neće moći liepo obući. A to vam je bilo upravo u oči izbora za selo Sisán i Lizujan. Na 8. mjeseca na večer, dodje ti u Lizujan neki ljedenik maloga stasa s naočali u Plovansku kuću, tamo boravio do kasna, i pozvao staroga Fidela i delegata Kluniča, valj-

da zato, jer su sva sela bila (osim Medulina) okuzena nekakvom epidemijom, a Bog sam znađe, kakvom, — van mogu kazati samo kompetentni, ljedeničke oblasti, dočim njegov drug Pons, vodja vatrogasnoga družva, i tamo ostao u Sisánu kod delegata, i tamo pozove, njekog seljake, da ne budu u pomoć u velikoj sili. — A na 9. imalo glasovat jedno i drugo selo. Doznajemo za stalno, da je jedan od delegatah izručio jednomu Medulinu modulu, da po njoj grabi glasove, prokurorom, njekoliko forinti za prokurorom, njekoliko njenu za trud! Nu naš čast, njekoliko njenu za trud! Nu naš čast, Medulinac preziróm odbije tu ponudu, i prijavi tu lisicu. Sad nam je jasno, kako je 19 njih glasovalo za protivnu stran! Mi moramo u zakonom opredeljeno vrijeme uložiti protest na vladu, da pokazemo svietu i ostalim našoj braći, da smo ljudi čvrsta značaja, te da ćemo — ako ne pobijediti, bar ravnopravni biti svim ostalim. Niesamo ni stranci, nego smo iskreni i značajni Hrvati ljubeć rod, kralja i cara svojega. U to ime Bog pomoz!

iz srodnje Istre.

Ijuti glad i nevolja su se kano mas udomili. Bit će nam naš dični za stupnik na carevinskomu vieću Duško Vitezić od vječne uspomene, koji je znao otkriti na carevinskom vieću nevolju i nesreću, koja nam s glavom prieti. Za talijansku občinu došlo je od vlade ječmenu i otvorila se djela u častli vodečoj u Supetaršćinu. Ječmen bio je izručen po kotarskoj oblasti u Pazinu ovdješnjemu občinskomu glavaru, dočim g. mečelniku i dvjema viećnikom. Metnuli su taj ječmen u njeku podrtu kuću našega g. mečelnika, koja je danju imala slobodan ulaz iz druge kuće istoga gospodina! Prošlo njekoliko dana do delitbe. Dielilo se jer dočim se je jednim davalo po 3 klg. na glavu, drugim se davalo 3 1/2, 3 1/2, dapače i 4 klg. na glavu. Ipak je ostao lepi broj vreačah ječmena u istoj kući pod istim nadzorom. Odpočinuo nekoliko dana ječmen na rečenom mjestu te malo prije nego se je došlo do druge delitbe, preneslo ga se u crkvenu konobu najbrže, da ona pokrije prostoru nepromišljenost, samo škoda, da se to nije prije učinilo.

Kod delitbe bilo je više naših občinskih starešina, a bio je i naš g. plovani, koj se je dosta mirno vladao, a ni u potrebi nije svojih ustijuh otvorio. Jadan kmet! Sve čase su mu žalke i gorke ali nepodnošljivo je, kad vidi da se za njega nezauzmlju ni oni, kojih bi to najpreća dužnost bila!

tih plađu, a kako mu se duša iz tiela odlučí, odmah počnu sve, malo i velike kuševajuć preminulega na vas glas narekovati. Na to preteku i *susjede*, da pomognu žalovati, te ga nezapuste, osobito one, koje su mu bližnje u rodu, dok je druge ženske po sili tja neodvuku.

Za vrijeme, dok mrtvac leži u kući, višeputi jedna ili druga podigne svoje narekovanje, al kad će da ga u strugu (skrinju) postavie, i nesu na pokopališće, tad se svo vrhu obrazom na njega, kad ter kad glavu nekolicu pouzdajuć, lomo i pleškaju rukami i narokuju kako koja znađe. Mrtvaca *zaručena* odmah u kući pokriju i u strugu postavie; a koji nije *zaručen*, po staroj navadi nose u nepokritoj strugi, te ga pokriju stropom, kad ga imada u grob položiti. Kad s mrtvacem na putu počnu, tad se narikovalice (praefice) odmah primaknu strugi, padši na nju sklopljenim rukami i obrazom i narokuju, što čine također i u crkvi. Jedino muže ob noć i u vrijeme svete Mise. Kada pako svočenič zapjeva „Oslobodi me Gospodi“ (Libera), tad se narikovalice opet vržu rukami i obrazom na strugu i narokuju, dok se nepribližu nosci i dignu mrtvaca, da ga nesu na grobišće. A kad se pripislo na grob i nosci položio nosila na tla, tad što hitrije mogu jedna drugu potegnú i sve tja bježe, kao da nemogu nikako gledati, kad se ima položiti tielo njihova dragoga i miloga u grob i erom se zontijom

pokriti. Vraćajuć se kući, svim putem narokuju i plađu, a kadgod i u istoj kući. Sviču uljenicu, koja je kod mrtvaca gorjela, iz crkve donesu kući i puste ju, da još koji dan gori. Po Lovranšćini pako dodaju ulju blagoslovljene vode, u koju motnu malo kruha, što pak svo u ogañj vržu. Ako je pokopališće blizu crkve, kamo idu k službi božjoj, tada pristupivši k grobu počnu narekovati postojećé ondje nekoliko čnsovah. A po dovršenoj službi božjoj začrpe pestju blagoslovljene vode i pokšepo grob (što u obće čine sve žene svojim prominušim) te narokuju, dok je druge žene tja neodpoljaju; najmilije je, pako poslušati ovakova posebna narekovanja. Žene spremiljaju mrtvaca, neunarokuju samo ovoga, nego također djer svaka svoje najmilije preminuće. Kadgod se također daruju štogod starim ženam, da idu narekovati. Najmilije, je pako pravoumno rodoljubu, hrvatu, slušati, kako iste nekoje gospodje i gospodjice, koje se žalibože sramno kadgod govoriti hrvatski i diče se, da znaju takođe talijanski, kad jim koji mili i dragi umro, kad jim ranjevo srđce umne sve ostalo preoblađa, tad i one liepo i milo čisto hrvatski počnu narekovati i tim očito dokazuju, da jim je Bog u srđce ne drugo, nego baš hrvatsku krv postavio.

Kad im je žalost, mužki ogrnjaju plašč (tabar) ciele godinu danah, kadgod izidu med ljudu. Žanska pako, gdje se nose po gradjanstvu, kao n. p. na Kastavšćini, oblače se u

erninu, a drugud pokrivaju harom glavu erenom svilenom marantom.

CCXLIV.

Za otcem.

Čačo moj! nemila ja vaša sirota, čačo moj!
 Ah, dobru moj prijatelju, čačo moj!
 Koru san ju sada zgubila, čačo moj!
 Ah, čače, nemila ja vaša sirota, čačo moj!
 Ah, ljubezivi i prijaznivi, čačo moj!
 Kemu ste ih vi vaše sirote naručili, čačo moj!
 Ah drobu i maljahube, dragi čačo moj!
 Neunučene i neunavone, čačo moj!
 Kemu ste ih vi naručili i pripravili, čačo moj!
 Ah, ko su vam ostali, dragi čačo moj!
 Kako drvo odsečeno, čačo moj!
 Drobu i maljahube, mili čačo moj!
 Kako odsečeno grančice, čačo moj!
 Ah, volo dobro moje, čačo moj!
 Moje i ovih drobnih sirotice, čačo moj!
 Ah, nemila ja, vaša sirota, čačo moj!
 Ki bi bilo to nam rekati, čačo moj!
 Da čemo se mi u sazuhl univati, čačo moj!
 A našega dobroga ota zgubit, čačo moj!
 Ah, volo naše dobro, čačo moj!
 Ko smo mi nemilo sirote zgubilo, čačo moj!
 Kako čemo živeti kroz našega ota, čačo moj!
 Aš se svake sirotice, mili čačo moj!
 Med svetom poznaju, dragi čačo moj!

Ah, i vaše te se poznati, čačo moj!
 Aš tu nas tujna vrata po potah tući, čačo moj!
 Ah, tuja tučica, ljubezivi čačo moj!
 Če nas nenilostivo vadit i uđit, čačo moj!
 A kako dobro bi bilo, serdačni čačo moj!
 Od vas još nauka primati, čačo moj!
 Bina bili svagdo bolje i ljepše živeti, čačo moj!
 Ma smo drobu i neunučene, čačo moj!
 Ah, nemila mi vaša sirotice, čačo moj!
 Ah, ni te vaša bivalica, čačo moj!
 Da se vi nečete na nas obazrat, čačo moj!
 Da se nečete sada u vaše sirote obazrat, čačo moj!
 Aš vam je nujna serec oklopila, čačo moj!
 I svo su se vam ranica zavilo, čačo moj!
 A su se vašim nemilim sirotam otvorile, čačo moj!
 Ah, mili i dragi, čačo moj!
 Načeto sa već u nas obazrat, čačo moj!
 Ni na levo, ni na desno, mili čačo moj!
 Aš vas načemo nigdar ogledati, čačo moj!
 Aš čo vas černa zemljica uživati, čačo moj!
 A vaše sirote to vas teško stradat, čačo moj!
 Teško stradat i zabijati, čačo moj!
 Ah, volo dobro moje, dobru čačo moj!
 Ko je meni nemiljo oteloto, čačo moj!
 Ah, nobile mi, vaše sirote, čačo moj!
 Ah, ljubezivi i prijaznivi, čačo moj!
 Ah, nigdar nepozabljeni in nezamorni, čačo moj!
 „Novice“ god. 1853, 1. ož. sb.

Timjanski ječmen dieho se je dogo vremena te se je napokon i razdijelio, samo se je malo više moralo obazirati na siromaha!

Dosao neki siromah, koji čekav nekolicu vremena zapita, da se i njemu jednomu pruzi koje zrnce ječmena, pita jednoga i drugoga u občinskomu uredu, jedan klima glavom, drugi premeće harčiju, treći mirno sjedi, taj jedini sit toga sajčesa izreče baš muški nekolicu rieči i riječi. Promislili su se ipak naši oteci pak su mu poslije poslali kući listić da dodje po nekoliko klg. ječmena. Jednoga drugoga slalo se od župana do plavana i napokon nije ništa dobio.

Djelo na cesti hito je skoro silonice poduzeti Feliks Giorgis iz Supetar-sine nu nije mu poslo sasvim za rukom.

Djelo na cesti procijenjeno je, da nemože biti manje te bi najbolje bilo kad bi vlada, svoje inženjere slala i tako procijenila, da bude svim pravo.

Nije dakle naš dični zastupnik na car. vieću opozorio vladu da pazi „glede radnjah, što će datikao tudjine koji nepozna ove čudnovate okolnosti, nego kao naš istarski Hrvat rođen u Vrbanju“ komu su dobro poznate naše okolnosti, da mnogo bolje, nego onim palepuhom, koji nam gledaju ognjesti svoju kulturu na velu u našu škodu a na svoju vlastitu korist.

Dok se vidimo. Jedan kmr.

Pogled po svietu.

U Trstu 31. ožujka 1880.

Ovaj put o domaćih stvarih nemamo mnogo što da javimo. Niemci ustavovierej udarnju neprestano na Taafica i njegovu ministarstvo u koliko nije put od puti njihove. Oni su tako navikli na gospodovanje i samovolju, da si nemogu ni misliti Austrije, u kojoj nebi oni gospodarili, a drugi im narodi, ako i ne tjelesno, a ono barem duševno služili i robovali. Zato neće ni da čuju govoriti o jednaku pravu ostalih austrijskih jezika s njemačkim naime u visokih školah i najviših uredih. Već neznaju drugače izpričati te svoje grube nepravde, nego veleć, da je naroda jednakoopravost pogibeljna obštanku države. Ali ta bi se luda rieć mogla i proti njim-ukrenuti, jer nikoji narod na svietu, budi i opet rećeno, nije dožan zatajiti sama sebe ikomu za volju, pa ni za volju koje mu drago države. Ako im dakle stoji na srcu, kako vele, obštanku i ugled ove naše stare i slavne države, mora da im stoji i jednako pravo svih u toj državi živućih

narodah, jer pravica gradi i kriepi, a nepravica razgradjuje i slabi. Mi priznajemo, kolika je muka ministru predsjedniku, s jedne strane ušutkati narodne protivnike, a s druge izpuniti narodne želje; ali visokomun čovjek mora baš u svladanju tih zapriekah da trazi i najje svoju slavu i najveću nagradu. Da li je Taaffe dorasao svojoj zadaći, hoćemo viditi odmah po praznicah, gdje da misli naša stranka doći na čisto s njegovimi nakanami. Pred praznicie išao joj je na toliko u susret, da je imenovao dva zemaljska predsjednika po narodnoj želji, naime u Kranjskoj i Moravskoj. Videć Niemci, da mora stvar puknuti il lievo il desno, trse se da predobe na svoju ruku našu braću Poljake, ali se nadamo da neće uspieti. Za tekuće troškove morala je vlada prošlih tjednah tražiti od vieća zajam od 20. miliona for. Ustavoviereci su glasovali proti, pa su pokazali i tom prigodom, da im nestoji toliko do države, koliko do svoje u njoj prevlade. Još nam je dodati, da se radi sve to većeg pomajnkunja svećenstva, misle zakonom pružiti nekoje polakšice glede vojničke dužnosti onim mladieem, koji bi obrali stupili u svećenički stalis.

Magjari u svojoj željezničkoj politici nelmadu nikakva obzira ne samo na našu austrijsku Irgovinu, nego ni na materijalni napredak svojih saveznikah Hrvatah, jer u dogovoru sa Srbijom navrću sve željezničke pruge samo na svoju prestolnicu Budim-Pestu. Kad bi na ovoj strani zavladała pod-puna jednakoopravost, mislimo, da bi se i njim tamo mogla podstrieti kriła ne samo u tom, nego i mnogom drugom poslu, jer nije pravo, da se jedan narod siri i goji škodom tolikih drugih. Hrvatsko-ugarski nagodbeni dogovori da će se nadovezati opet ovih budućih danah, pa il povoljno riešiti po jednu i drugu kraljevinu, il konačno prekinuti, jer Hrvati nemožu i nesajnu popustiti više, nego što su već dosad popustili.

U Berlinu su onomadne svečkovali 84. rođendan cara Vilima. Tom prigodom da se ukriepilo opet staro prijateljstvo med Vilimom i carem Aleksandrom, pa sad kao da se uklonila pogibelj rata med Ruskom i Njemačkom. Tomu pomirenju da je mnogo doprineo i postupak Franceske koja nije htjela izručiti Rusiji nekog bje-gunaca Židova, koji da je ono kod Moskve bio dignuti u zrak željeznička kola, na kojih se vozio Aleksandar. Taj se glas pokrepljuje i tom okolnošću, što se prošlih danah ruski pokhsar grof Orlov na svom povratku iz Franceske mnogo dogovarao sa knezom Bismarkom,

i što su njemačke službene novine dobralno prestale grđiti Rusiju. Od tog pomirenja najviše zaziru sebiem Englezi i naši Niemci. Mi bi mu se naradovali, zato il bilježimo tako rado tu viest. Dne 24. tek. zatvorio se londonski parlament, pa bjehu odmah raspisani novi izbori, te se sad sva Engleska nalazi u najživljem izbornom pokretu. Mi bi radi svjeskog mira želili, da propade sadanja tamo vladajuća stranka, ali kao da se ta naša želja neće zaliboze obistiniti. U ruskom carstvu kao da će stvari ipak na bolje okrenuti, jer se eine mnoge promene, pa tim kao da krić put budućoj ruskoj slobodi. U Poljskoj da će postati carskim namjestnikom sam carev brat, veliki knez Konstantin, u čem naziru nekoji skoro pomirenje Rusah i Poljakah, tih dvajuh najodličnijih granah slavenskog plemena. Ruska da je sklopila savez sa Japanom proti Kini. Englezi nisu još ni sad na čistu u Afganistanu. Perzija se koleba med Rusijom i Engleskom. U Filipopolju se dne 22. tek. sastao rumeljski, a u Sofiji da će se dne 4. nastajućeg sastati bugarski sabor. Knez Aleksandar ima se vratiti do koji dan u Sofiju. Rumunjska kneževina da se želi proglasiti kraljevinom. Rumunjski ministar Bratiano dogovarao se, kako kažu, u Berlinu, glede nasljedstva rumunjskog prestola, jer knez Karlo neima potomstva. Iz Carigrada dolaze viesti, da je negdje u Arabiji buknuła buna, a na Rodopskih gorah u Traciji pojavili hajduci. Med Crnogoreci i Albanasi, radi turske nevjere, kao da se spremaju ozbiljni događaji. Grei se s Turci još i danas pregu radi granicah.

Svašta po nješto.

Kakovu nesreću može napraviti bedasta šala. Onomadne dosao je u Krušinu u Českoj neki pristar čovjek u ondješnju kasarnu. da posjeti sina. Upitav vojnika, kojega je na hodniku susreo bi li mogno razgovarati sa sinom, odgovori mu ovaj u šali, da je upravo jučer odputovao u Bosnu. Ova viest tako je potresla dušom ovoga čovjeka, da se je srusio onesvješćen na zemlju. Prestrašeni vojnici poče zvati ostale vojnike u pomoć, su na sve moguće načine kušali osvjestiti čovjeka, a međutim dodje k onesvješćenu otcu i njegov sin, nu sve uzalud. Otae se je doduse osvjestio, nu nije mogao ni rieći progovoriti — postao je niem (mrtast). U tako žalostnom stanju morao je sin svoga nesretnoga otae odpratiti kući u Caslavu. — Čuvajte se, ljudi, bedaste šale!

Zanimiv slučaj dogodio se prije kratkoga vremena u Parizu. Slikar Viktor Z. posjeti staroga si prijatelja, koji je stanovao u drugom katu. Njekom sgodom pao je sa škoda (pergola) nezleđiv se ništa. Prijatelji pritekoše brze bolje u pomoć ali ga zateču već stojećega. Nije si ozlieđio tiela, ali si ozlieđio duh.

Kad je prijatelj imenice zvali hito, opazi jadan, da ni jednomu imena nezna, dapače se nije dosjetio ni početnoga slova, ni supruge, ni kćeri nije zavvati mogao, jer mu se je mozak silno potresao. To nije prvi slučaj. Prije nekolicu godinah snadje naljena nesreća dr. Solgera u gornjoj Americi, koji si ozleđio glavu. Oženjen sa Francuzkinju razgovarao se s njom francuzki i englezki, nu usled te ozlede povratil mu se njegov materinji jezik. Poče govoriti njemački zaboraviv posve prijašnje jezike. Buduć mu pako žena nije razumila njemački, to je morao rabiti tumača!

Natlečaj.

Bratovšćina hrvatskili ljudi u Istri dielili će podpore za god. 1880.

Koji po §. 2 pravilah imadu pravo na podporu, neka pošalju svoje molbenice poduprte svjedočebom prvoga tečnja ili svjedočebom položenoga kolokvija iz ljudi kog glavnoga predmeta najkasnije do 20. Aprila 1880 odbranu u Kaslar.

U Kastvu dne 29. Marča 1880.

Vjekoslav Vlah E. Jalušić
Predsjednik Tajnik

Izpravak i popunak.

Javlja nam se, da nije bio g. dopisnik iz Krkavea točno obaviešten o razdijeljenju svote, zadobljene od dobrovoljnoga odbora iz Zagreba za stradanjuće u Istri. Razdijelio se je svotu dvijuh stotinah forintih u Krkaveah, Kostaboni, Truškah, Kubedu i Lokvi. — Bieda je u tih selih, kao i u bližnjih, Kopru i odaljenijih, skrajna.

Boso, gladno i bez ruba,
Tu u majku plače jedne
Njih petero: daj nam kruha!
Siroćice vihu biedno.

Pjesnikove rieči nisu na ovom mjestu pretjerane. „Zdravi su, al nemaju što jesti“, odgovorio je ulovac, komu je umrla žena i nekoliko djece, na pitanje, kako mu s ostalom djecom. A koliko put nepokuea na vrata okoličanka, sva opala, neprosec toliko za se,

CCXLV.

Za materom.

Mila ja vaša sirota, mila majko moja!
Ja sam ostala, kako grančica odsokana, mila
[majko moja!]
Lopi moj nauku i mila majko moja!
Ja ste mene učili, mila majko moja!
Kako sada mene učiti i vaditi, mila majko
[moja!]
Mila ja vaša sirota, mila majko moja!
Ja ste vi mene naručili siroticu, mila
[majko moja!]
Mama sada nikdir ni jednoga, mila majko
[moja!]
Mama kuko drago odsećeno, mila majko moja!
Moj zvanje moje, mila i draga majčice moja!
Moj je dobro, mila majčice moju!
Moj je zal poli vas imadu, mila majko moja!
Moj je silna teško straduje moja, mila majko
[moja!]
Moj srećna ja vaša sirota, mila majčice moja!
Moj biti tuje tuje potroba, mila majko
[moja!]
Moj milte majčicu, ljubazniva majko moja!
Moj zemljica uživati, majčice moja!
Moj je teško stradati i zabivati, majko moja!
Moj nikdar zabljena, majčice moja!
Moj je pametna majčice moja!
Moj ja vaša sirota, mila majko moja!
Moj badu druge lieeri, majčice moja!

S majčicami razgovarati, majko moja!
Ah, kako će srce moje pucati, majčice moja!
Da bi meni na leto dan, ljubazniva majko moja!
Ja jednom put viditi, srećna mila majko moja!
Ja bin parala, majčice moja!
Da vidim srce dobro ovega sveta, mila majko
[moja!]

Ki će mo učiti i vaditi, majčice moja!
Ah, kako će srce moje pucati, mila majko moja!
Bilo na temu svet' met', srećna majčice moja!
Ja bin parala, mila majčice moja!
Da mi ni ne fali, majko moja!
Zač ti ga ni nad milon majčicom mojom!
Nemila ja vaša sirota, mila majko moja!
Ka će biti tuje rivalšće, majčice moja!
Tajnica nemilica nemila, ah, majko moja!
Ah, ki bi bil meni to rokal, majčice moja!
Da će ja prez mite majko ostati, majčice moja!
Ah, ljubazniva i dobra majko moja!
Ah, ljebozniva i draga mila majko moja!
Ah, ljebozniva i dobrostiva, majko moja!
Ah, nikdar nezabljena, mila majko moja! Itd.

CCXLVI.

Za sinom.

Sino moj! rano moja! sinko moj!
Rožice moja! diko moja! sino moj!
Kito moja! ranjena ja majka, sino moj!

Rano moja! ranjena ja majka tvoja, sine moj!
Ja sam mislila, da ćeš ti mene, grančice moja!
Va majej starostil mezlom vodi om napajati.
[sino moj!]

Lopi naš oženja proz novostice, sinko moj!
Sino moj, srećna grančice moja, sinko moj!
Ka se je mene od srećna odkinula, sine moj!
Sinko moj! ranjena ja majka tvoja, sine moj!
Guboku rano moja! srećni sinko moj!
Nikdar nezagojena rano moja, sine moj!
Ki bi bil to meni rokal, rožice moja!
Da ćeš ti tako brzo oleteti, grančice moje!
Okrunjena grančice moja! sinko moj!
Ranjena ja majka tvoja! rano moja, sine moj!
Guboka nezagojena rano moja! sinko moj!
Nikdar nepozabljena, sine moj!
Sinko moj! ja sam mislila, rožice moja!
Da ćeš ti mene u starosti nastati, sino moj!
Da ćeš m' k' grubu sprovadati, grančice moja!
Pak sprovadaj ja tebe, srećni sino moj!
Ja te sve zazivam, predragi sino moj!
Pak se nećeš nane obazreti, rožice moja!
Sinko moj! rano moja! sinec moj!
Vela moja nadajo! srećni sinko moj!
Ča puta si ti tvoju majku zaval, sino moj!
A sada ti vela nja srce oklopila, rožice moja!
Da nemoreš ti tvoje mile majko zazvat, sinec
[moj!]

Lopa okrunjena grančice moja, sinko moj!
Po malo mi tamo rožice doli, sino moj!
Aš će ti li nestati, srećna rožice moja!
Aš je tamo čuda rodbino i bratje, sinko moj!

Podoli mi ovih rožic, lopa grančice moja!
Ka su oko tebe, srećna kitićo moja!
I svih mi tamo pozdravi, sinko moj!
I moja ota i mila majku, grančice moja,
I svih naših prijatelj, srećni sinko moj! Itd.

CCXLVII.

Za lieerom.

Hei moja! tanka jolvice moja! hej moja!
Lopa i srećna rožice moja! rano moja!
Ranjena je majka tvoja, lieerko moja!
Ka sam se jako va te ufala, rožice moja!
Da ćeš mi bit' pomoć u nemoć, hej moja!
Lopa naša novostica proz oženje, hej moja!
Okrunjena mladost tvoja, lopa jolvice moja!
Lopa moja rožice, srećna hej moja!
Ku sam imala za zrcalo, grančice moja!
Rano moja, nikdar nezagojena rano moja!
Vela nadajo moja, ljubazniva hej moja!
Lopo to prosim, srećna grančice moja!
Da mi tamo svih lopo pozdraviš, hej moja!
Moju milu majku i ota, rožice moja!
I svu našu rodbinu i prijatelje, hej moja!
Podoli mi teh svojih rožic, hej moja!
Ma ih po malo doli, lopa rožice moja!
Aš je tamo čuda slo naših prijatelj, hej moja!
Pak su mi te k' sibi pritegnuli, jolvice nja!
Hej moja! srećna ranice moja!
Nikdar nezagojena rano moja, hej moja!

koliko za djecu, koja ju doma gladna čekaju. Najgore je svakako u Krkavcah, pak u Truskah. Kakova polovica stanovnika ne jma pod Bogom ništa, čim da se prehrani, slo da posije ili posadi. U Koštabonji razmjerno jih je malo oskudjevaću. U Kubedu i Lovki sad si jur ljudi po svojoj prilici, bar mnogi njih, sami ponekle pomazu. Idu orđi i kopati Tršćanom i drugim. — Ne manja bieda vlada u Tinjanu, gdje se nit u boljih ljetinah neobituje. Oskudni su i u Marezgah, u Pomjanju i u Svet-mariji. Blizu su Kopru, lahko bi utrhili, al kad nije s čim na trg. — Još gore je u daljnjih selih. Topolovčanah blidih, pokunjenih kao bez glave, vraćalo se je s motikami o rameau u svoje selo. „Otkud vi ljudi?“ — „Iz Trsta, iši smo iskali dela, al nas niko neće!“ — Siromasi! Obitelji jih čeka kod kuće da njoj hrane donesu, a oni se sami gladni k obitelji vraćaju.

Različite vjesti.

Dr. Đinko Vitezić, naš zastupnik vraćajući se iz Beča na uzkršno blagdan prošao je kroz Trst, kamo će se opet do koji dan vratiti, da se opet pada na carovinsko zarjadu u Beč.

Obćanski izbori u Kastru pronašeni su iz velikoga tjedna na 30. i 31. marča i 1. aprila. Dakle danas bit će već svršeno. Vidit ćemo, ako je naša valjala!

Pomoć. Doznali smo, da su ljudi iz Vrha jedva dva stara kuruzo od vlade dobili, i da bi bili mnogi nekopali od glada, da njim nije obće poznata dobrotvorna ruka 40 for. poslala. Bijaše to prije kakav mjesec dana, ako ne veće. Možda se je kasnije što popravilo. Svakako bi ovim rado stjeli visoku vladu, da dobro pazi, kako se dieli nezijun novac, i ujedno, da se a radnjami u Istri pospeši. Sjecam i rodoljubni i poštrovni odbor u Pazinu, da se ogleda za povoljnom po svih kotarih Istre, pak da posvuda po koju bar rannu šalje.

Zabava u Trstu. Dne 3. aprila priradjuje polit. društvo „Edinost“ zajedno s tršćanskom čitaonicom veliki koncert u kazalištu „Fenice“.

Čist iznos zabave namijenjen jest stradajućim u Istri, Trstu i Gorici. Program koncertu je sledeći: 1. Wagner, overtura k operi „Rienzi“, orkester. 2. Hajdrih, „Mercegovaka“, pjeva sbor a kvartetom. 3. Meyerbeer, Romanza za tenor iz opere „Hugonotti“. I. čin, pjeva g. Fr. Gerbić. 4. Hajdrih, „V sludkih sanjah“, pjeva pomoćnik kvartet. 5. Lumbye, „Noćne podobe“, fantazija za guslo i solo na citari, orkester. 6. „Visoki C.“, igra u jednom činu. 7. Gounod, dropjev za sopran i tenor iz opere „Romeo i Julija“. IV. čin, pjevaju gosp. Fr. Gerbić i gospodja Milka Grbićeva. 8. Deklamacija, gospodjica E. Hakičeva. 9. Hajdrih, „Siroti“ pjeva pomoćnik kvartet. 10. pl. Zajc, „Noćni strazari“, pjeva sbor. 11. Donizetti, Heminciscenzo iz opere „Lucia di Lammermoor“, orkester.

Po dovršenom programu početi će domača zabava u kazalištu restauraciji, gdje će svirat glasovita gluhba regimente bar. Hessa N. 49, a razni pjevački sborovi pjevati će po programu, koji će se kasnije prihvatiti. Početak koncerta točno ob 8 1/2, satih na večer.

Ostaneci sv. Adalberta. Prigodom demolitiranja kapelice sv. Adalberta nadjeni su neki dan u Pragu ostanci ili ruševine istoga svetca. Crkveno-znanstvena komisija konstatirala je autentičnost ostanaka, te jih u svečanom sprovodu prenela u stolnu crkvu.

Phylloxera ili poguban crv za trjeba. Austrijsko ministarstvo za poljodjelstvo za brauilo je naredbom od 16. o. m. svako uvaženo trjeba i njegovih sastojinah iz Ugarske i Hrvatske u Cisjantanju (u pokrajino spadajuće pod Beč).

Hrvatska pjesmarica. Ovih danah je izašla u Primorskoj tiskari na Sušaku kod klicke troće povećano i dopunjeno izdanje „Hrvatske pjesmarice“. Kako je poznato, naš narod ljubi i rado pjeva svoje krasne pjesme, pa zato nitko nebi smio biti bez te knjižice, koja će mu samec a i u veselu društvu urjek dobro doći. Tiskana u finoj i ukusnoj hartiji to obuhvaćajuć do sedam arakah stoji samo 25 novč.

Radi jednostavnoga i jeftinijega odpravljanja, neka se izvodi nputnicom (rivalea postalo) novce za knjižicu i 2 novčića za postariju priposlati. Adresa: Uprava „Sloboda“ Sušak (kod klicke).

Častnim crkvenim oskrbnictvom.

Crkvenimi je zakoni naredjeno, da se u crkvah rabe za službu božju svieće, koje su jedino iz voska. Pošto se pako od nekoliko godina počelo mješati u vosak, koji ima služiti za pripravljanje crkvenih sviećah, mnogovrstni tuk; podpisani željom, da po crkvenomu zakonu poslužiti svim crkvenim oskrbnictvom pravimi sviećami iz čista voska, zaprosio je ovdješnju sl. nadbiskupsku kuriju, da bi ona blagoizvoljela nadzirati njegove svieće I. vrsti (l. complemento), koje bi imale služiti za crkvenu porabu. I doista, sl. nadbiskupska kurija priini tu ponudu dekretom od 28. marča t. g. broj 466 ustanovivši posebnu nadzorničku komisiju, koja će uvijek skrbno paziti, da moje svieće I. vrsti (l. complemento) budu baš iz prava čista voska.

Takove su svieće vredne svake polvalve, ne samo zato, što su iz čista voska, nego jošte što mirno i po malo gore, nekaplju i nekidaju se, vlastitosti, radi kojih i bjelu odlikovane u raznih izložbah.

Podpisani providjen je uvijek velikom zalogom takovih sviećah svake veličine i debljine, a još k tomu i duplirah, uskrasnih i slikanih sviećah svake vrsti. A da bude č. crkvenim oskrbnictvom laglje, podpisani činit će doći

svieće, svim onim, koji ga kakvom naredbom počaste, u najbližnju železničku postaju, poštu, il luku i to bezplatno (franko) i prosto svake vozarine uz cieniu f. 2.50 kilogram (dakle f. 1.40 funt) plativši račun u vrijeme 2 mjesecah, a kasnijim će se isplatam računati 6 po sto god. interesa.

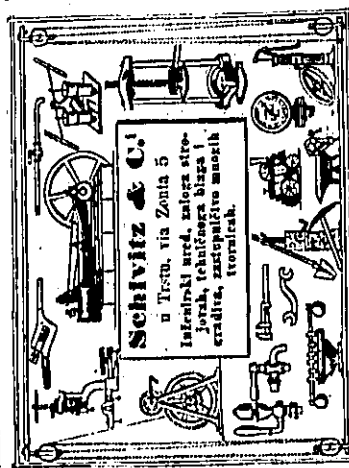
Ako bi lko želio sviećati niže vrsti, lahko ga poslužim onimi II. vrsti, rećenih „sottana“ po f. 2.20 kilo, kanoti i bielimi III. vrsti po f. 1.80 kilo istom pogodbom kao odzgor.

Nahodi se kod mene takodjer skladišće kriznih putah u oleografiji pozlaćenimi i rujavimi okviru razne veličine po baš spodobnoj cieni, kanoti i izvrstna tamijana i drugih stvari za crkvenu rabu.

U Gorici (Görz) mjes. oktobra 1879

Alojzjo Bader

sviećar Sjeminarska ulica broj 125.

Tók Novacah polag Borsu u Trstu od 16—27. Marča 1880.

Table with columns for various goods and their prices, including items like 'Dne', 'Uradnja', 'Napoleoni', 'Lira ster.', 'Vred nov. br. (agio)', 'Dne', 'Uradnja', 'Napoleoni', 'Lira ster.', 'Vred nov. br. (agio)'. It lists prices for various currencies and goods.

LISTNICA

P. n. g. A. L. u Keršanu: Vaša je sada predbrojba namirena do konca prošle godine 1879.

g. S. H. u Krajevici: Takodjer.

g. B. Dr. L. u Zagrebu: Takodjer. g. M. P. u Sušnjevici: Takodjer. g. M. Benaković u Zupanjah: Namireno do konca tek. god., a onaj gospodin duguje za god. 1878, 1879 i za tekuću.

Pregled tršćanskoga tržišća.

čnc 31. Marča 1880.

Large table with multiple columns showing market prices for various goods like 'Vosak primorski i ugarski', 'Kafa Portoriko', 'S. Domingo', 'Rlo polag vrsti', 'Cukar austrijski', 'Gristje trave buhačo', 'Naranče skrinjice', 'Korabje poljorske', 'Dalmatinsko', 'Smakro Kalamata', 'Limuni skrinjice', 'Balokni liti mendula pulj.', 'Lonsajd', 'Šljive', 'Pšenica ruska', 'Kukuruz (turkinja) ruski', 'Rak', 'Jošani', 'Zob ugarski', 'Pasulj (šafolj) polag vrsti', 'Bob', 'Loda', 'Orik talijanski', 'Vana bosanska', 'Dvako korunko julorico', 'Stajarsko', 'Greda', 'Bukovino', 'Stije (šalj) nježno vrsti', 'Kamenno ulje u barilah', 'Kolo strojono naško', 'Korje tuneno slano', 'Batalar', 'Vitrilol molari', 'Maslo', 'Meat (salo zastopljeno)', 'Gavilji istarski', 'Haj naški', 'Lilke od Javorike', 'Vinske stigolice (Gripula)', 'Med', 'Lumbar (jabudice od Javorike)', 'Pakli baril od 100', 'Časje (štruce)', 'Kraim datmat.'.

Ranjena je majka troja, hći moja! Lepa moja grančice, hći moja! Ka se je meni od arca odčiknula, hći moja! Ki bi bil meni to rekai, ročice moja! Da čes ti meni tako brzo ošet, hći moja! Lotuča pitčica moja, serdačna hći moja! Serdačna i sboga rano moja, hći moja! Nikdar nezagojena ranice moja! hći moja! Ja sam se nadjala, tanka jelvice moja! Da čes ti meni laginju delat, hćerko moja! Ja sam se nadala, plemenita ročice moja! Da čes mi bit' vela pomoćnica, hći moja! Da čes me preunagat u veloj potrebe, hći moja! I va najmoj postelj, serdačna grančice moja! Hćerko moja! ranjena je majka troja, hći moja! Ki bi bil meni to rekai, lepa ročice moja! Da ču ja tebe, do grobića sprovadja, hći moja! I troja merala lica obušerat, hći moja! Serdačna moja grančice, hći moja. Idi.

CCXLVIII.

Za mužem.

Ab, druko moj! ljubeznivi druko moj! Ab druko! nemila ja vaša sirota, druko moj!

Z ovemj malemi grančicami ograjena, družo [moj]! Kemu ste jih vi naručili, družo moj! Ab, nemila ja vaša sirota, druko moj! Ab, kruta ja sirota, mužu moj! družo moj! Ab, kruta i ranjena, mill družo moj! Z ovim malim siroticam ograjena, mužu moj! Kemu ste jih vi naručili? mane! druko moj! A sam z njimi kruta i ranjena, druko moj! Kako i drvo odsoćeno, mill družo moj! Ab nemila ja vaša sirota, mužu moj! Ab kruta i ranjena ja vaša sirota, družo moj! Ab, sinci moji mili, umersi sinci moji! Pridite vi naprot, mili sinci moji! Oremu vašemu oću milo grančice moji! Aš je on jako nujan i nemoćan, sinci moji! Ab lepo ja vas ljubeznivo prošim, sinci moji! Da mu vi pridote sprotu, sinci moji! Aš to vi tamno spoznali puto i staze, sinci moji! Lepo mi ga k sebi prilaginite, mill sinci moji! Nemila je njegova sirota, druko moj! Ab, serdača! druko moj! Ab, dobri moj prijatelju, druko moj! Ab, serdača! moj prijatelju, mužu moj! Nemila ja vaša sirota, druko moj! Druko moj! kamo ču se ja uteći, mužu moj! U stojih velih potrebah, druko moj! Ka niman nikdar nijednoga, druko moj!

Ako na tuju tučicu, krepki boru moj! A tučica je nemilica, mill družo moj! Sirotica jaz brez vas, dragi i mill družo moj! Lepi moj pogoturu i razgovoru, druko moj! ljubeznivi i prijaznivi družo moj! Kako ču ja prez vas živiti, boru moj! Teško i kuhko življenoj prez vas, mužu moj! Ab raznuta kuća i lunoj, druko moj! A prez dobroga gospodara svojega, druko moj! Kako ču ja živet prez vas, druko moj! Ab, raznuta kuća vaša, druko moj. Idi.

CCXLIX.

Za sestrom.

Sestrice moja! ah, prijazniva i ljubezniva, sestro [moja]! Ab, vilo dobro moje, mila sestrice moja! Ko sam ja polli tobe imele, sestro moja! Ab, lepi moj govoru i razgovoru, sestro moja! ljubezniva prijazniva sestrice moja! Ah, vela ljubav naša, mila sestrice moja! Ku smo mi meja sobnim imele, sestro moja! A nečes se sada name obazret, seiro moja! Ab, ljubezniva i prijazniva, sestrice moja! Ab, serdačna i mila sestrice moja! Ab, ni to tvoja bivalica, sestrice moja!

Da se nečes meni objaviti ni oglavit, sestro [moja]! Ah, ljubezniva i prijazniva, sestro moja! Ki bi bil to meni rekai, dobrostiva sestro [moja]! Da čemo se mi jur razdeliti, sestro moja! Ah, dobra i serdačna, sestro moja! Ah, vela i dobra prijateljice moja, sestro moja! Kada se budu drugo sestres pogovarale, sestro [moja]! A ja ču milo gledat, sestrice moja! Ah, tučica je nemilica, sestro moja! Kako smo se mi ljubile, sestrice moja! Kamo je žena sela je sela i druga, sestro moja! Ako mo nisi bil vidila, mila sestro moja! Si parala da je dan, mila sestrice moja! Ako mo nisi vidila jedan dan, mila sestro moja! Si parala, da je leto, sestrice moja! No biš bila zalogaja kruba polja, sestro moja! Prez mene, mila i draga, sestrice moja! Ako si imala zalogaj, sestrice moja! Za me si pitala, mila sestro moja! Kadi mi je sestrica? y sestro moja! Ah, ljubezniva i prijazniva sestro moja! Ab, nikdar nepozabljena, sestrice moja! Idi.

* Oglavit, obraditi, dno Kopf drohen